

Sygn. akt VP 308/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2017 r.

Sąd Rejonowy / Okręgowy w R. V Wydział

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Wiesław Jakubiec

Sędziowie

Ławnicy: -/-

Protokolant: st. sekr. sądowy Aldona Fojcik

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2017 r. w Rybniku

sprawy z powództwa A. C.

przeciwko A. K.

o ekwiwalent za urlop, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe, odszkodowanie za niewydanie świadectwa pracy

1. zasądza od pozwanego A. K. na rzecz powódki A. C. kwotę 4.439,63 zł (cztery tysiące czterysta trzydzieści dziewięć złotych 63/100) z odsetkami ustawowymi, przy czym od 1 stycznia 2016 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot:

- a) 802,75 zł od dnia 11 stycznia 2015 r.,
- b) 1.750,00 zł od dnia 6 lipca 2015 r.,
- c) 168,00 zł od dnia 11 stycznia 2014 r.,
- d) 240,00 zł od dnia 11 lutego 2014 r.,
- e) 252,00 zł od dnia 11 marca 2014 r.,
- f) 360,00 zł od dnia 11 kwietnia 2014 r.,
- g) 120,00 zł od dnia 11 maja 2014 r.,
- h) 378,00 zł od dnia 11 września 2014 r.,
- i) 228,96 zł od dnia 11 października 2014 r.,
- j) 139,92 zł od dnia 11 grudnia 2014 r.;

2. umarza postępowanie co do pozostałych kwot dochodzonych pozwem;

3. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
4. wyrokowi w pkt 1 co do kwoty 1.662,66 zł (tysiąc sześćset sześćdziesiąt dwa złote 66/100) nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;
5. nakazuje pobranie od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Rybniku) kwoty 353,00 zł (trzysta pięćdziesiąt trzy złote 00/100) tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Sygn. akt V P 308/15

UZASADNIENIE

Dnia 2 lipca 2015 roku powódka A. C. wniosła przeciwko pozwanemu A. K. pozew o zapłatę kwoty 7065,39 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot i dat szczegółowo wskazanych w pozwie (vide k.3), a także zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazała, iż była zatrudniona u pozwanego na stanowisku fryzjer stylisty, lecz pismem z dnia 9 lutego 2014 roku rozwiązała umowę bez wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków wobec pracownika. Mimo rozwiązania umowy pozwany nie wypłacił jej kwoty 1333,76 zł tytułem ekwiwalentu za urlop za lata 2014-2015 w wymiarze 16 dni. Pozwany nie wypłacił jej także wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 1718,88 zł tytułem pracy wykonywanej w soboty, w kwocie 2094,75 zł tytułem przychodzenia do pracy z 15-minutowym wyprzedzeniem oraz w kwocie 168 zł tytułem pracy w święto przypadające w dniu 1 listopada 2014 roku. Nadto, pozwany wydał jej świadectwa pracy dopiero w dniu 11 lutego 2016 roku, w związku z czym powódka nie mogła zarejestrować się w urzędzie pracy, a potencjalni pracodawcy odmawiali jej zatrudnienia. Z tego tytułu należy jej się odszkodowanie w kwocie 1750 zł. (vide k.2-8, 64-65)

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa, a także o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając podał, iż obowiązujący powódkę okres rozliczeniowy wynosił 4 miesiące, zaprzeczył świadczeniu przez powódkę pracy w godzinach nadliczbowych, a także wskazał, iż za pracę w soboty powódka otrzymała dni wolne. Świadectwo pracy zostało natomiast wystawione w dniu 12 lutego 2015 roku i nadane w urzędzie pocztowym w dniu następnym. Nadto, powódka zawyżyła liczbę dni, za które przysługiwał jej ekwiwalent za urlop. (vide k.38-39)

Pismem z dnia 31 sierpnia 2016 roku oraz na rozprawie w dniu 23 września 2016 roku, wobec częściowego spełnienia roszczenia powódka cofnęła powództwo ponad kwotę 4439,63 zł, żądając ostatecznie: kwoty 802,75 zł tytułem wynagrodzenia za przychodzenie do pracy z 15#minutowym wyprzedzeniem, kwoty 1750 zł tytułem odszkodowania za niewydanie świadectwa pracy, a także kwot 168 zł, 240 zł, 252 zł, 360 zł, 120 zł, 378 zł, 228,96 zł oraz 139,92 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w soboty, wszystkie wraz z ustawowymi odsetkami od dat wskazanych w pozwie. (vide k.173, 178 verte)

Sąd ustalił, co następuje:

Dnia 12 lutego 2014 roku pozwany A. K. zawarł z powódką A. C. umowę o pracę na czas nieokreślony, na mocy której powódka została zatrudniona u pozwanego na stanowisku fryzjera stylisty za wynagrodzeniem w minimalnej wysokości w pełnym wymiarze czasu pracy. Pismem z dnia 9 lutego 2015 roku powódka rozwiązała umowę bez zachowania okresu wypowiedzenia

Dowód: umowa o pracę k.10; aneks k.11; rozwiązanie umowy z potwierdzeniem nadania k.12-14

Na skutek kontroli przeprowadzonej w czerwcu i lipca 2014 roku Państwowa Inspekcja Pracy ustaliła, iż pracownice pozwanego zobowiązane były do stawienia się w pracy z 15#minutowym wyprzedzeniem, a także iż praca w soboty nie zawsze była rekompensowana w formie czasu wolnego.

Dowód: pismo PIP k.15

Również powódka stawiała się wcześniej do pracy 15 minut przed planowanym rozpoczęciem jej wykonywania, a także świadczyła pracę w soboty, lecz nie otrzymała z tego tytułu czasu wolnego bądź wynagrodzenia. Pozwany nie prowadził przy tym listy obecności.

Przez pierwsze dwa miesiące zatrudniania powódka otrzymywała wynagrodzenie, mimo iż poza sporadycznym sprzątnięciem salonu oraz układaniem kosmetyków nie świadczyła pracy, bowiem pozwany nie wykończył jeszcze salonu. Pozwany nie informował w tym czasie, iż powódka będzie musiała odpracować wynagrodzenie otrzymane za czas przestoju. Dopiero po otwarciu salonu chciał rozliczyć wypłacone wynagrodzenie poprzez świadczenie przez pracownice pracy w soboty. Powódka nie wyraziła zgody na takie rozliczenie.

Dowód: indywidualne karty czasu pracy k.40-46; notatki powódki (znajdujące się za okładką akt); zeznania świadka A. L. k.178 verte-180 verte; zeznania świadka J. M. k.181 verte; zeznania świadka M. T. k.208-208 verte; przesłuchanie stron – powódki k.209-210; przesłuchanie stron – pozwanego k.210-210 verte

Średnie miesięczne wynagrodzenie powódki wynosiło 1662,66 zł brutto. Wynagrodzenie za pracę świadczoną z 15-minutowym wyprzedzeniem, tj. łącznie za 54 godz. i 15 minut pracy w okresie od stycznia do grudnia 2014 roku wynosi 802,75 zł brutto. Wynagrodzenie za pracę świadczoną w soboty 2014 roku wynosi: 240 zł za styczeń, 252 zł za luty, 360 zł za marzec, 120 zł za kwiecień, 378 zł za sierpień, 228,96 zł za wrzesień oraz 139,92 zł za listopad. Wynagrodzenie za pracę świadczoną w święto przypadające w dniu 1 listopada 2014 roku wynosiło 168 zł. Ekwiwalent za niewykorzystany przez powódkę urlop w wymiarze 15 dni (11 dni za 2014 roku, 4 dni za 2015 rok) wynosił 1216,37 zł brutto. Ekwiwalent został wypłacony w dniu 2 marca 2016 roku.

Okoliczności bezsporne vide k.3-4, 86, 96, 97, 169, 173

Po rozwiązaniu umowy z pozwanym powódka poszukiwała innej pracy. Jednakże z powodu braku świadectwa pracy od pozwanego, w dniu 4 marca 2015 roku powódka nie została zatrudniona na stanowisku fryzjera stylisty w salonie fryzjerskim prowadzonym przez J. D.. Powódka otrzymała świadectwo pracy dopiero w lutym 2016 roku.

Dowód: oświadczenie z 29 czerwca 2017 roku k.218; przesłuchanie stron – powódki k.209-210

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie zgromadzonych i powołanych wyżej dowodów z dokumentów, a także co do zasady w oparciu o dowód z zeznań świadków i przesłuchania stron, a także okoliczności bezsporne, które wraz z dowodami z dokumentów wzajemnie się uzupełniają tworząc wyrazisty obraz całości sprawy.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka A. L., iż świadectwo pracy zostało wysłane do powódki w lutym 2015 roku, a pozwanemu, iż w tym czasie polecił ww. wysłanie tego świadectwa pracy, bowiem w toku postępowania nie został przedłożony jakikolwiek dowód nadania przesyłki zawierającej świadectwo pracy, a powódka kwestionowała jego otrzymanie w ww. dacie.

Podkreślenia przy tym wymaga, iż wnioski pozwanego o dopuszczenie dowodów z aktywności telefonu komórkowego powódki oraz przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków osób, do których powódka składała podania o pracę należało oddalić (vide k.210). Dopuszczenie dowodu z aktywności telefonu wobec braku zgody powódki na dopuszczenie takiego dowodu naruszałoby tajemnicę telekomunikacyjną określoną w art. 159 Prawa telekomunikacyjnego. Pozwany nie podał także danych identyfikujących osoby, które miałyby zostać dopuszczone w sprawie jako świadkowie.

Nadto, mimo formalnego dopuszczenia dowodu podstawą ustalenia stanu faktycznego sprawy nie stało się w ostateczności wezwanie wraz z kopertą (vide k.176-177), bowiem dokumenty te nie stwierdzają jakichkolwiek okoliczności mających istotne znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy (art. 227 k.p.c. a contrario).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo w zakresie żądania zapłaty wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych oraz zapłaty odszkodowania zasługuje na uwzględnienie. Postępowanie w zakresie żądania zapłaty ekwiwalentu za urlop należało umorzyć.

Z mocy art. 80 k.p. wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną. Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią. Termin wypłaty wynagrodzenia określony został w art. 85 k.p., na podstawie którego wynagrodzenie za pracę płatne raz w miesiącu wypłaca się z dołu, niezwłocznie po ustaleniu jego pełnej wysokości, nie później jednak niż w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca kalendarzowego.

Zgodnie z art. 129 k.p. czas pracy co do zasady nie może przekraczać 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 4 miesięcy.

Art. 151 § 1 k.p. stanowi, iż praca wykonywana ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy, a także praca wykonywana ponad przedłużony dobowy wymiar czasu pracy, wynikający z obowiązującego pracownika systemu i rozkładu czasu pracy, stanowi pracę w godzinach nadliczbowych. Praca w godzinach nadliczbowych jest dopuszczalna w razie: konieczności prowadzenia akcji ratowniczej w celu ochrony życia lub zdrowia ludzkiego, ochrony mienia lub środowiska albo usunięcia awarii (pkt 1); szczególnych potrzeb pracodawcy (pkt 2).

Jak wynika z art. 151¹ § 1 k.p. za pracę w godzinach nadliczbowych, oprócz normalnego wynagrodzenia, przysługuje dodatek w wysokości: 100% wynagrodzenia – za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających: w nocy, w niedziele i święta niebędące dla pracownika dniami pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy, w dniu wolnym od pracy udzielonym pracownikowi w zamian za pracę w niedzielę lub w święto, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy (pkt 1); 50% wynagrodzenia – za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających w każdym innym dniu niż określony w pkt 1 (pkt 2).

Jednocześnie, orzecznictwo Sądu Najwyższego słusznie wskazuje, iż w postępowaniu z powództwa pracownika o wynagrodzenie za godziny nadliczbowe obowiązuje ogólna reguła procesu, że powód powinien udowodnić słuszność swych twierdzeń w zakresie zgłoszonego żądania, z tą jedynie modyfikacją, iż niewywiązywanie się przez pracodawcę z obowiązku rzetelnego prowadzenia ewidencji czasu pracy powoduje dla niego niekorzystne skutki procesowe wówczas, gdy pracownik udowodni swoje twierdzenia przy pomocy innych środków dowodowych niż dokumentacja dotycząca czasu pracy. Pracownik może powoływać wszelkie dowody na wykazanie zasadności swego roszczenia, w tym posiadające mniejszą moc dowodową niż dokumenty dotyczące czasu pracy, a więc na przykład dowody osobowe, z których prima facie (z wykorzystaniem domniemań faktycznych – art. 231 k.p.c.) może wynikać liczba przepracowanych godzin nadliczbowych (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2013 r., II PK 70/13, LEX nr 1424850).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, iż powódka jest uprawniona do dochodzenia wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż w trakcie zatrudnienia u pozwanego, powódka świadczyła pracę ponad obowiązujące je normy czasu pracy, za co nie otrzymała czasu wolnego bądź wynagrodzenia. O powyższym świadczą zarówno zeznania świadków, jak i pismo Państwowej Inspekcji Pracy, które należy traktować jako dokument urzędowy z rozumieniem art. 244 k.p.c. Jednocześnie, mimo ciężącego na nim obowiązku z art. 252

k.p.c., pozwany chociaż kwestionował wyniki kontroli PIP (vide k.210 verte) nie przedstawił żadnego dowodowy, który skutecznie wykazałby jego stanowisko.

Łączne wynagrodzenie jakie przysługuje powódce z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych wynosi wraz z dodatkiem 2689,63 zł. Kwota ta została oparta o wyliczenia stron. Podkreślenia przy tym wymaga, iż w toku procesu żadna ze stron nie kwestionowała w ostateczności przedłożonych wzajemnych wyliczeń.

Zgodnie z art. 97 § 1 zd. pierwsze k.p., w związku z rozwiązaniem lub wygaśnięciem stosunku pracy pracodawca jest obowiązany niezwłocznie wydać pracownikowi świadectwo pracy. Obowiązek ten precyzuje § 1a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie szczegółowej treści świadectwa pracy oraz sposobu i trybu jego wydawania i prostowania (Dz.U. z 1996 r. Nr 60, poz. 282 ze zm.), który stanowi, iż w przypadku rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, pracodawca wydaje świadectwo pracy w dniu, w którym następuje rozwiązanie lub wygaśnięcie stosunku pracy.

Art. 99 k.p. wskazuje natomiast, iż pracownikowi przysługuje roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej przez pracodawcę wskutek niewydania w terminie lub wydania niewłaściwego świadectwa pracy (§ 1). Odszkodowanie, o którym mowa w § 1, przysługuje w wysokości wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy z tego powodu, nie dłuższy jednak niż 6 tygodni (§ 2).

Mimo, iż stosunek pracy pozwanej został rozwiązany na skutek pisma z dnia 9 lutego 2015 roku, pozwany wydał świadectwo pracy dopiero w lutym 2016 roku. Powyższe spóźnienie uniemożliwiło podjęcie innego zatrudnienia, co uzasadnia jej roszczenie o odszkodowanie.

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne, na podstawie przywołanych przepisów, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 4439,63 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot i dat szczegółowo wskazanych w wyroku.

Wobec częściowego cofnięcia pozwu postępowanie w zakresie żądania zapłaty kwot powyżej kwoty 4439,63 zł należało umorzyć zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c. i art. 469 k.p.c. Okoliczności niniejszej sprawy nie wskazują, aby częściowe cofnięcie pozwu było sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzało do obejścia prawa lub naruszało słuszny interes pracownika. Cofnięcie pozwu jest zatem dopuszczalne.

O kosztach zastępstwa procesowego stron orzeczono na mocy art. 100 zd. pierwsze k.p.c. dokonując ich stosunkowego rozdzielenia biorąc pod uwagę wynik sprawy oraz na podstawie § 6 pkt 4 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r. poz. 490 j.t. ze zm.), w brzmieniu obowiązującym w dacie wszczęcia postępowania. W pierwszej kolejności wskazać należy, iż zasadą jest, że w przypadku cofnięcia pozwu obowiązkiem zwrotu kosztów procesu obciążony jest powód (art. 203 § 2 i 3 k.p.c.). Wyjątek od powyższej zasady stanowi sytuacja, kiedy przyczyną cofnięcia pozwu jest zaspokojenie roszczenia powoda dopiero po wytoczeniu powództwa. W takim przypadku, przy dodatkowym ustaleniu, iż pozwany dał powód do wytoczenia powództwa, pozwanego należy potraktować za przegrywającego sprawę, od niego zatem powodowi należy się zwrot kosztów procesu (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 1951 r., C 593/51, OSN(C) (...)). Powódka ostała się w 80% swojego roszczenia, bowiem z żądanej kwoty 7065,39 zł zasądzono na jego rzecz kwotę 4439,63 zł, a w toku procesu pozwany wypłacił na jej rzecz należną i wymagalną kwotę 1216,37 zł tytułem ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy $[(4436,63 \text{ zł} + 1216,37 \text{ zł}) / 7065,39 \text{ zł}] = 80\%$. Pozwany jako strona przegrywająca winien zwrócić na jej rzecz koszty procesu w zakresie, w jakim powództwo zostało uwzględnione oraz umorzone na skutek cofnięcia pozwu wobec spełnienia dochodzonego roszczenia.

Wyrokowi co do kwot odpowiadającej wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia powódki nadano rygor natychmiastowej wykonalności zgodnie z art. 477² § 1 zd. pierwsze k.p.c.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c. oraz w zw. z art. 83 ust. 2 u.k.s.c., Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Rybniku) kwotę 353 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, tj. opłaty od pozwu, której powódka nie miała obowiązku uiścić.